

Taloussuunnitelman valmistelutilanne vt. hva-johhtajan esitysluonnos

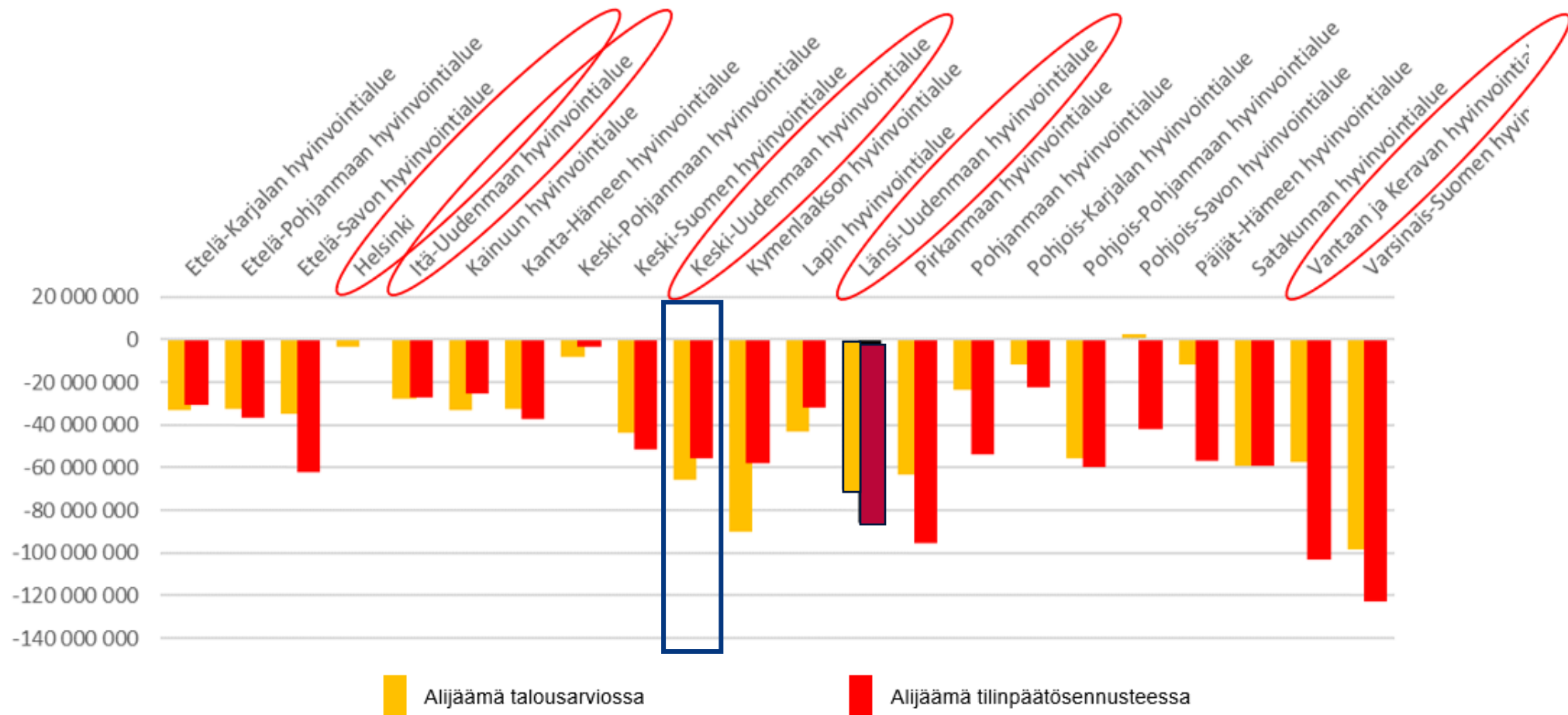
Palvelujen järjestämisen lautakunta 24.10.2023

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Hyvinvointialuetalous valtakunnallisesti painuu voimakkaasti alijäämäiseksi vuonna 2023

Keski-Uudenmaan v. 2023 alijäämäennuste 59 Me

Hyvinvointialueiden rahoitusennuste vuodelle 2024 laskenut vuoden mittaan, viimeisin tarkistus 10.10. vähensi Keski-Uudenmaan rahoitusta yli 7 Me

Rahoitus 2023 Me

Alijäämä tpe 2023 59 Me

Rahoitus 2024 Me

Alijäämä ta 2024 32,6 Me, kumulatiivinen 91,6 Me

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Talousarvio 2024 laadintatilanne

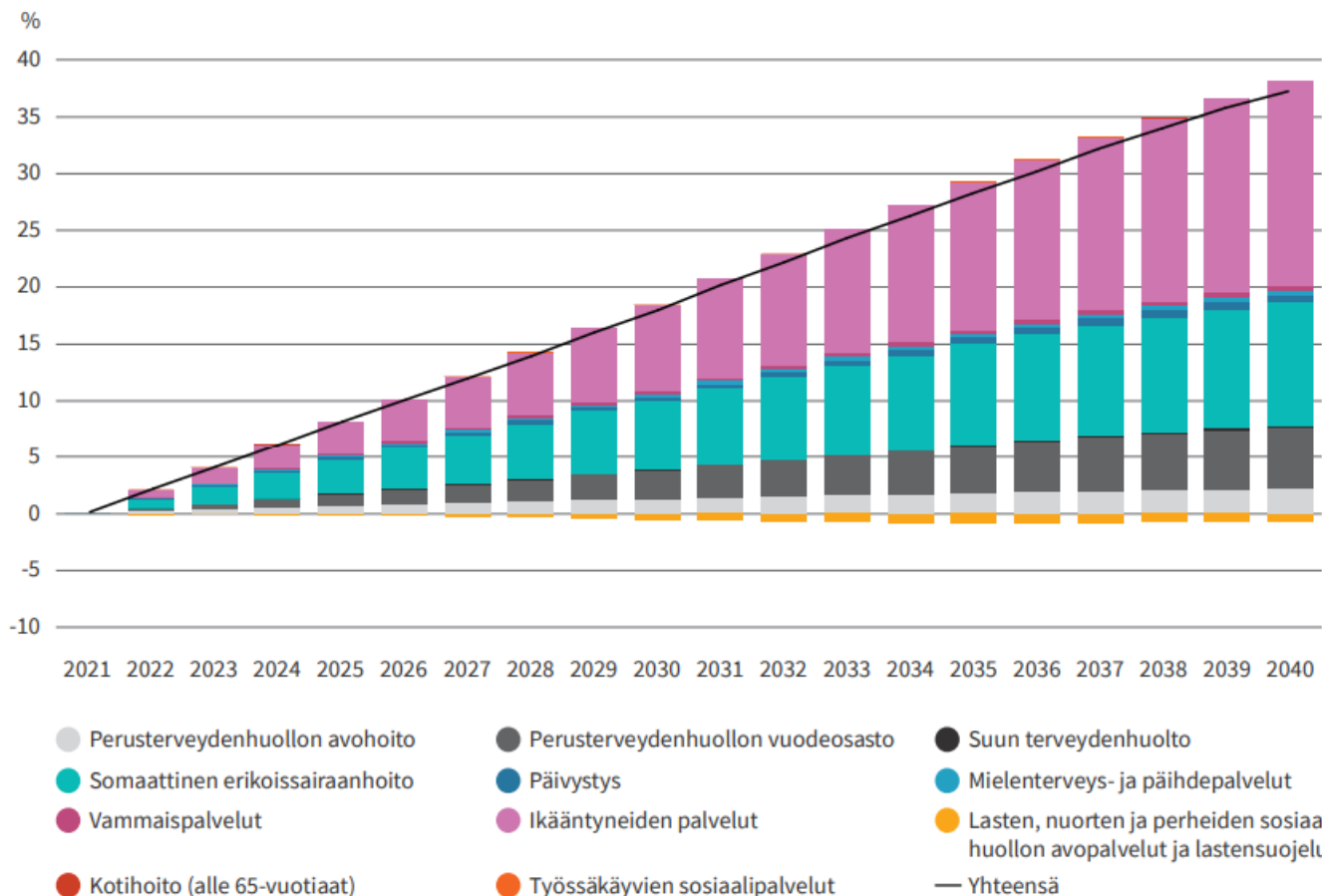
- Omassa toiminnassa toimintakatteen kasvu vain 0,5 % verrattuna tilinpäätösennusteeseen
- Erikoissairaanhoidon maksuosuus huomioitu 16.6. HUSin yhtymäkokouksen hyväksymän kehysten (2 200 Me) mukaisena
  - HUSin yhtymähallitus valtuutti 23.10. Husin aloittamaan neuvottelut rahoituskehysten kasvattamisesta 12,5 Me
- Pelastustoimen maksuosuuteen huomioitu 2 % tuottavuusvaade (varaus 17,6 Me, pelastustoimen esitys 18,2 Me)
  - > em. lähtökohdilla alijäämä yhteensä 32,6 Me**
- Hva-johhtajan talousarvioesitys
  - 23.11. rahoitus- ja talousjaosto
  - 30.11. aluehallitus
  - 14.12. aluevaltuusto

Rahoitus

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Kuvio 5. Väestörakenteen muutoksen vuosittainen vaikutus alueen sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten ennakoituun kehitykseen, prosenttia vuodesta 2021 vuoteen 2040

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella

Alueellinen asiantuntija-arvio syksy 2023

▲ Kuviossa esitetään, miten alueen sosiaali- ja terveydenhuollon menot kehittyvät väestörakenteen muutoksen myötä, mikäli toiminta kehittyy nykytilan kaltaisesti. Arvio palvelutarpeen vuosittaisista muutoksista perustuu pitkän aikavälin sosiaalimenojen analyysimallin (SOME-mallin) ennusteisiin. Luvut kertovat prosentteina tehtävittäin, kuinka paljon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystarpeiden volyymi keskimäärin vuosittain kasvaa vuodesta 2021 vuoteen 2040. Luku ei sisällä inflaation ja tuottavuuden vaikutusta.

Laskentamalli perustuu THL:n kokoamiin rekisteriaineistoihin vuodelta 2019 sekä sosiaalihuollon avohoidon osalta suoriin aineistopyyntöihin.

Keski-Uudenmaan asukaskohtainen rahoitus

3. matalimmalla tasolla

Hyvinvointialue	Asukasluku	Vuoden 2023 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2024 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2024 rahoitus yhteensä, euroa/asukas
1 Helsinki	664 028	2 600 907 248	2 699 551 124	4065
2 Vantaa+Kerava	280 495	995 426 682	1 061 152 109	3783
3 Länsi-Uusimaa	486 346	1 667 667 578	1 769 213 336	3638
4 Itä-Uusimaa	98 972	375 323 633	389 347 889	3934
5 Keski-Uusimaa	203 192	764 699 826	797 937 119	3927
2 Varsinais-Suomi	485 567	1 984 806 314	2 069 120 881	4261
4 Satakunta	212 556	970 907 013	996 331 528	4687
5 Kanta-Häme	169 537	713 900 983	737 412 737	4350
6 Pirkanmaa	532 671	2 163 185 602	2 276 910 825	4275
7 Päijät-Häme	204 528	861 672 835	893 226 162	4367
8 Kymenlaakso	159 488	805 954 106	828 484 942	5195
9 Etelä-Karjala	125 353	554 188 461	568 689 124	4537
0 Etelä-Savo	130 451	694 503 745	709 662 945	5440
1 Pohjois-Savo	247 689	1 174 804 209	1 204 931 665	4865
2 Pohjois-Karjala	162 540	756 110 196	780 060 286	4799
3 Keski-Suomi	272 437	1 158 863 333	1 192 244 267	4376
4 Etelä-Pohjanmaa	190 774	885 359 218	909 525 723	4768
5 Pohjanmaa	176 323	762 973 169	786 392 804	4460
6 Keski-Pohjanmaa	67 805	301 430 615	312 020 550	4602
7 Pohjois-Pohjanmaa	416 543	1 730 837 943	1 807 703 799	4340
8 Kainuu	70 521	366 013 394	374 345 455	5308
9 Lappi	175 795	879 315 688	919 189 121	5229
Manner-Suomi yhteensä	5 533 611	23 168 851 789	24 083 454 389	4352

Hyvinvointialueiden rahoituksen taso vuonna 2024

- Hyvinvointialueiden rahoitus vuodelle 2024 on koko maan tasolla yhteensä noin **24,1 miljardia euroa**.
  - TP22-kustannustietojen ja niihin tehtyjen oikaisujen perusteella rahoituspohjan korjaus v. 2024 lukien
  - Syksyn ennusteen mukainen hva-indeksi on 2,53% vuodelle 2024
  - Uudet ja laajenevat tehtävät TAE24 mukaisina
  - Yliopistosairaalisä laskennallisen rahoituksen määräytymistekijäksi. Huomioidaan yliopistosairaalaan ylläpitävien alueiden siirtymätasauksissa.
- **Rahoitus kasvaa vuoden 2023 rahoitukseen verrattuna noin 915 miljoonaa euroa.**
- Koko maan rahoituksen taso on noin -204 milj. euroa vähemmän kuin 31.8. julkaistuissa arviolaskelmissa.
  - Hva-indeksin vaikutus n. -180 milj. euroa ja kustannuspohjan tarkentuminen n. -20 milj. euroa.
- Valtion talousarvioesityksessä vuoden 2024 rahoitus sisältää myös vuodelle 2023 kirjattavan kertakorvauksen, jolloin rahoitus on päivitettyllä kustannuspohjalla yhteensä 24,6 mrd. euroa.
- Vuoden 2024 rahoituksen maksatuspäätökset julkaistaan joulukuussa 2023.

HUS

6.11. TA-käsittely, yhtymähallitus

23.11. TA-käsittely yhtymähallitus

14.12. TA- käsittely yhtymäkokous

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

HUSin talousarviovalmistelu 2024

- HUS on jo aiemmin tehnyt säästöjä ensi vuoden talousarvioehdotukseen 91 Me karsimalla muun muassa ICT-kuluja, lääke- ja tarvikekustannuksia sekä vuokratyövoiman käyttöä. Näiden aiemmin tehtyjen säästöjen lisäksi HUS joutuu tekemään talouden tasapainottamistoimenpiteitä vielä 67,4 Me edestä.
- Asiaksmaksujen korotuksilla HUSin taloutta tasapainotettaisiin noin 14,3 Me. Hallitus edellytti vielä selvitystä siitä, voisiko maksujen huojennuksia laajea uusiin asiakasryhmiin.
- Talouden tasapainottamiseksi HUS suunnittelee myyvänsä omaisuuttaan 15 Me edestä (mm. HUSin omistamat henkilöstöasunnot)
- Toimintakuluja karsitaan koulutuksesta, matkakustannuksista sekä päivärahoista, minkä lisäksi konsernipalveluille esitetään 10 Me säästövaadetta. Lisäksi henkilöstösivukulujen pienenemisellä HUS tulee säästämään 13,4 Me.
- Tavoitteena vuoden 2024 talousarviossa on, että hoitojonojen kasvu saadaan pysähtymään. Hoitojonot tulevat pysymään kuitenkin pitkinä, mikäli niiden purkuun ei saada lisärahaa.
- HUSin yhtymähallitus valtuutti HUSin myös aloittamaan neuvottelut rahoituskehityksensä kasvattamisesta Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa noin 12,5 Me, jolloin kehitys kasvaisi summaan 2 213 Me.
-> Tämä nostaisi Keski-Uudenmaan HUSin osuutta n. 2 Me ja kasvattaisi vastaavasti alijäämän yli 34 Me:oon.

Vuoden 2024 talousarvioon lisättävät tavoitteet

<p>1. Tuottavuutta parannetaan vähintään 2 % vuodessa ja valtion rahoitukseen perustuva talouden tasapaino saavutetaan viimeistään vuonna 2025 hidastamalla kustannusten kasvua suhteessa palvelutarpeen kasvuun. Lisäksi edistetään painotuksen siirtämistä HUS-yhtymän jäsenten ennaltaehkäisevään työhön.</p>	<p>2. Investointien kokonaistaso mitoitetaan rahoituksellisesti kestäväksi tasolle</p>	<p>3. HUS tuottaa talousarviomäärärahojensa puitteissa kaikki sen vastuulla olevat lakisääteiset erikoissairaanhoidon palvelut</p>
<p>Mittarit: 1. Tuottavuusohjelman laatiminen ja toteutumisen seuranta yhteistyössä HUS-yhtymän jäsenten kanssa 2. HUS-yhtymän erikoissairaanhoidon talousarvion piirissä olevien vertailukelpoisten kustannusten suhteellinen osuus jäsenten sote-kokonaiskustannuksista alenee, tavoitetaso 2024: suhteellinen osuus alenee vuodesta 2023</p>	<p>Mittarit: 1. Vuosien 2025–2028 aikana käynnistyväksi suunniteltujen investointien välttämättömyys ja toteutuksen aikataulu sekä hankkeiden vaihtoehtoiset toteutus- ja rahoitustavat arvioidaan yhdessä HUS-yhtymän jäsenten kanssa mm. tuottavuuden, palvelutarpeen, palvelurakenteen, henkilöstön saatavuuden ja rahoitusaseman sekä käyttötalouden kehityksen kannalta ennen niitä koskevaa päätöksentekoa (arviointi tehty / arviointia ei tehty) 2. Investoinnit suhteessa vuosikatteeseen, tavoitetaso 2024: investointien ja vuosikatteen välinen erotus pienenee vuodesta 2023</p>	<p>Mittarit: 1. Yli 180 vrk kiireetöntä hoitoa jonottaneiden osuus kaikista jonottajista, tavoitetaso 2024: 0 %</p>

Pela

VaKe aluehallituksen esitys 28.11.2023

VaKe aluevaltuuston päätös 12.12.2023

Helsinki

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Pelastustoimen talousarvio 2024

Pelastustoimen maksuosuudet ovat TA2024 yhteensä 34,8 M€ ja tuotot ovat 0,6 M€. Hyvinvointialueiden maksuosuudet:

- VaKe 16,6 M€
- KEU 18,2 M€

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kiinteistökulut kohdentuvat suoraan hyvinvointialueelle ja vuoden 2024 pelastustoimen kulujen maksuosuus lasketaan

- 10 % asukaslukujen suhteessa
- 90 % pelastustoiminnan kapasiteetin suhteessa

- Ta 24 -esityksessä Keusoten maksuosuus 52 % ja Vaken 48%
- Vake varannee pelan esittämän maksuosuuden vuodelle 2024
- Painopiste muuttuu tulevina vuosina siten, että vuonna 2027 Keusoten maksuosuus laskeutuu 45 % ja Vaken nousu 55 %
- Pelastustoimen kanssa neuvottelut 21.9. ja uudelleen 23.10.
- Ta-varaus 17,64 Me (sisällytetty 2 % tuottavuustavoite valtion 10.10. julkaisemasta 18,0 Me laskennallisesta rahoituksesta)

K-U Pelastuslaitoksen sitovat tavoitteet ja talousarvion seurantamittarit 2024

Strateginen tavoite	Toimialan tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	
<p>Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta:</p> <p>Ylläpidämme välitöntä kykyämme toimia suunnitellusti, asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti kaikissa turvallisuustilanteissa</p>	Vähennämme onnettomuuksien vaikutuksia laadukkaalla ja viivytyksettömällä pelastustoiminnalla	Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen toteumaprosentti riskiluokan I kiireellisissä tehtävissä on 50%	Talousarvion seurantamittari
	Vähennämme onnettomuuksien vaikutuksia laadukkaalla ja viivytyksettömällä ensihoitotoiminnalla	Tavoittamisviive ydintaajama-alueella 90%:ssa A- kiireellisyysluokan tehtävistä on 9 min ja B-kiireellisyysluokan tehtävistä 10 min	Talousarvion seurantamittari
	Vähennämme onnettomuuksia ja niiden vaikutuksia ja varmistamme lain mukaisen turvallisuustason laadukkaalla valvontatyöllämme	Määräaikaisen valvonnan toteutumisprosentti on 100%	Talousarvion seurantamittari
<p>Parannamme palveluita:</p> <p>Uudistamme palveluitamme ja parannamme niiden vaikuttavuutta asiakastarpeiden pohjalta</p>	Parannamme pelastustoiminnan ja ensihoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta kehittämällä palveluverkkoamme ja hyödyntämällä uusia ratkaisuja	Tikkurilan valmiusasema aloittaa toimintansa vuoden 2024 aikana	Sitova tavoite

Toiminnalliset tavoitteet

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

STRATEGIAN PAINOPISTE: JOKAINEN ON TÄRKEÄ

Strateginen tavoite: Parannamme asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI
Alueen asukkaiden elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus on yli valtakunnallisen keskiarvon	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus 20–64-vuotiaissa. Tulokset 2 vuoden välein. Ei laske nykyisestä tasosta (Tot. v. 2020 57,2 % / v. 2022 51,7 %, koko maa 56,3 % / 51 %) ja kasvaa vuosittain.</p> <p>Sairastavuusindeksi (ikävakioimaton) v. 2019 92,2 / v. 2020 92,1 / v. 2021 91,4</p>	<p>Alueellisten hyvinvointisuunnitelmien päivitystyössä huomioidaan erityisesti tavoitteet ja toimenpiteet sairastavuuden, lihavuuden ja yksinäisyyden vähentämiseen sekä liikunnan lisäämiseen.</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: JOKAINEN ON TÄRKEÄ

Strateginen tavoite: Parannamme asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI
Palveluketjujen avulla vahvistetaan palvelujen integrointia, palvelujen saatavuutta ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä	<p>Päihde- ja mielenterveyspalvelujen palveluketjuille (aikuiset, nuoret, lapset) ja ikääntyneiden palveluketjulle on määritetty yhteistyössä (esh-Keusote-kunnat) järjestäjän ohjausmittarit. Kyllä/ ei</p> <p>Porrastettu hoitomalli on kuvattu ja otettu käyttöön mielenterveys- ja päihdeasiakkailta yli 18-vuotiailla. (Kyllä/ei)</p> <p>IPC, IPTN ja Coolkids interventioiden tuloksista on kirjattu mittareihin alkumittauksen ja loppumittauksen tulokset.</p> <p>Asiakasohjauksen kokonaisuus mallinnettu ja käyttöön otettu. (Kyllä/ei)</p>	<p>Prosessiarkkitehtuurin mukainen palveluketjujen ohjausmalli on toteutettu</p> <p>Palveluverkoston, -ketjujen ja koordinaation kehittäminen (Kestävä kasvu- hanke)</p> <p>Kuvataan yhteinen porrastettu hoitomalli ja otetaan se käyttöön yli 18-vuotiaiden asiakasohjaustoiminnassa.</p> <p>Asiakasohjauksen vahvistaminen mahdollistamaan palveluketjujen ja asiakassegmenttien horisontaalista ja vertikaalista integraatiota asiakaslähtöisesti yhteistyössä palvelualueiden kanssa. (palveluverkkosuunnitelma) Asiakasohjauksen kokonaisuuden arviointimalli on toteutettu.</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: VAIKUTTAVA UUDISTUMINEN

Strateginen tavoite: Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI
Hyvinvointialueen kustannuskehityksen hallinta	Hyvinvointialueen kustannuskehitys vastaa valtionrahoitusta Toimintakate vähintään talousarvion mukainen	Hyvinvointialueohjelman toimeenpanosuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutuminen. HUS ohjauksen- ja yhteistyön vahvistaminen Palvelut järjestetään kustannusvaikuttavimmalla tavalla (oma, osto), tuotantotapa-analyysit ja palvelurakenteen uudistaminen

STRATEGIAN PAINOPISTE: VAIKUTTAVA UUDISTUMINEN

Strateginen tavoite: Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI
Alueen väestön asiointi yhdenmukaistuu ja palvelujen saatavuus paranee	Palveluun pääsy: hoitotakuu ja lakisääteiset käsittelyajat toteutuvat sosiaali- ja terveystaloudessa 100 %:sti	<p>Kuvataan ja käyttöön otetaan malli/malleja, joka tukee jonottamaan hoitoon/palveluun pääsyä mahdollistaen tavoitteen toteutumisen. (esim. keskittäminen, päällekkäisen työn purku, monialaisuus, digitaalisuus)</p> <p>Integroidun asiakasohjauksen vahvistaminen jatkuu palvelujen verkostosuunnitelman mukaisesti (Kestävä kasvu –hanke).</p> <p>Koronan jälkeisen palvelu- ja hoitovelan purkaminen ja vaikuttavien sote-palvelujen kohdentaminen erityisesti haavoittuvassa asemassa olevaan väestöön (Kestävä kasvu –hanke)</p> <p>Ikäihmisten ja vammaisten asumispalvelurakenteen keventäminen</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: VAIKUTTAVA UUDISTUMINEN

Strateginen tavoite: Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI
Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaan tietopohjaa ja järjestäjän vaikuttavuusperusteista ohjausta	Vaikuttavuusperusteisen ohjauksen malli on rakennettu vuoden 2025 loppuun mennessä Vaikuttavuusmittareita on otettu käyttöön suunnitellusti vaiheittain seuraavaan valtuustokauteen (2025) mennessä	Palveluketjujen ohjausmalli rakennetaan. Järjestäjän ohjauksen vaikuttavuuden ja vaikutusten sekä talousohjauksen mallin käyttöönotto.

STRATEGIAN PAINOPISTE: ARVOSTETTU KUMPPANI

Strateginen tavoite: Innovoimme ja vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja sekä varhaisen tuen toimintamalleja

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI
<p>Palvelun saumattomuus toteutuu asiakaspalautteen perusteella</p>	<p>Asiakaskokemus: NPS suositteluindeksi >60 Yli 80 % kokee saaneensa tarvitsemansa palvelun tai hoidon</p>	<p>Vahvistetaan asiakkaan kohtaamisen ja kuulluksi tulemisen kokemusta, vahvistamalla henkilöstön vuorovaikutusosaamista.</p>
<p>Palvelurakenteen painopistettä muutetaan ennaltaehkäisevään suuntaan</p>	<p>Palvelun ja hoidon jatkuvuus turvataan. Erityistä huomiota kiinnitetään paljon palveluja tai erityistä tukea tarvitsevien palveluiden kehittämiseen. <i>Mittari tarkentuu 2024.</i></p>	<p>Ikääntyneiden ennustemallin rakentaminen riskiasiakkaiden tunnistamiseksi (Kestävä kasvu – hanke)</p>
<p>Vahvistamalla ennakoivia toimintamalleja varmistamme palvelujen saumattoman jatkuvuuden</p>	<p>Innovaatioiden ja tutkimusten määrä ennaltaehkäisevissä ja varhaisen tuen palveluissa</p> <p>Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen monialainen malli kuvattu ja käyttöön otettu. (kyllä/ei)</p>	<p>Vastaanottopalvelujen jonoton vastaanotto -toimintamallin edistäminen (Kestävä kasvu – hanke)</p> <p>Tutkimus- kehittämis- ja innovaatio (TKI) ekosysteemirakenteiden vakiointi ja jatkokehittäminen yhteistyössä yliopistojen ja muiden sidosryhmien kanssa</p> <p>UOMA potilasohjausjärjestelmän käytön laajentaminen Keusoten sisäiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen välille ja HUS Kuntoutuskeskuksen potilasohjaukseen.</p> <p>Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen monialainen malli kuvattu ja vakioitu toimintaan</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: YHDESSÄ ONNISTUEN

Strateginen tavoite: Hyvinvoiva ja kyvykäs henkilöstö toimii yhteisöohjautuvasti tehden työpaikasta vetovoimaisen

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI
Henkilöstön pitovoiman vahvistaminen ja työnantajan vetovoimaisuuden lisääminen	Työelämän laatu > 57 eNPS > 10	Henkilöstöohjelma <ul style="list-style-type: none"> • hyödynnämme osaamisen ja kyvykkyydet vaikuttavien palveluiden tuottamiseksi • johtaminen perustuu yhteisöohjautuvuuteen ja Lean-filosofiaan • edistämme yhdessä tekemisen toimintakulttuuria • mahdollistamme monimuotoiset työurat ja työn tekemisen tavat • vaikuttaminen henkilöstön<ul style="list-style-type: none"> - saatavuuteen: kilpailukykyinen palkka, kv rekrytoinnit (ei henkilöstövuokrausta) - pysyvyyteen: työkykyjohtaminen, palkitsemisen kehittäminen - riittävyteen: ennakoiva henkilöstösuunnittelu (resurssienhallinta, henkilöstörakenne)

Vt. hva-johdajan taloussuunnitelma- luonnos

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

VT. HVA-JOHTAJAN TALOUSSUUNNITELMALUONNOS

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	VUOSI 2023		VUOSI 2024				VUOSI 2025			VUOSI 2026		
	TPE 3/2023 - 10 Me kehysten pohjana	TPE 9/2023	Kehys TA 2024	TA 2024 palv.joht.	TA 2024 vt. HVAj. Luonnos	Muutos-% luonnos vs. TPE 9/2023	TS 2025 Kehys	TS 2025 vt. HVAj. Luonnos	Muutos-% vt. HVAj. luonnos vs. 2024	Kehys TS 2026	TS 2026 vt. HVAj. Luonnos	Muutos-% vs. 2025
Toimintakate Keukonserni	-82 788 955	-85 072 893	-83 373 558	-86 055 398	-85 573 558	0,6 %	-83 391 150	-85 973 558	0,5 %	-83 558 973	-86 373 558	0,5 %
Toimintakate Ikva	-192 920 461	-196 202 402	-197 900 639	-197 900 639	-197 000 639	0,4 %	-200 952 354	-199 500 639	1,3 %	-203 471 401	-202 000 639	1,3 %
Toimintakate Miela	-113 249 556	-117 561 187	-115 700 713	-117 017 645	-116 700 713	-0,7 %	-116 761 829	-117 500 713	0,7 %	-117 597 066	-118 400 713	0,8 %
Toimintakate Tepasa	-129 652 621	-132 186 906	-131 605 748	-134 956 456	-134 305 748	1,6 %	-132 832 680	-135 605 748	1,0 %	-133 489 334	-136 805 748	0,9 %
Toimintakate, oma palvelutuotanto	-520 953 640	-531 023 388	-528 580 659	-535 930 138	-533 580 658	0,5 %	-533 938 014	-538 580 658	0,9 %	-538 116 774	-543 580 658	0,9 %
Toimintakate, erikoissairaanhoido	-265 025 400	-272 690 667	-278 926 900	-274 582 900	-274 582 900	0,7 %	-281 005 438	-278 976 226	1,6 %	-283 425 547	-282 881 894	1,4 %
Toimintakate, pelastustoimi	-16 000 000	-16 500 000	-16 560 000	-16 560 000	-17 640 000	6,9 %	-16 691 200	-18 150 000	2,9 %	-16 825 024	-18 670 000	2,9 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-801 979 040	-820 214 055	-824 067 559	-827 073 038	-825 803 558	0,7 %	-831 634 652	-835 706 884	1,2 %	-838 367 345	-845 132 552	1,1 %
VALTIONRAHOITUS YHTEENSÄ	764 102 599	764 890 904	807 122 482	805 193 085	797 937 119	4,3 %	853 500 000	874 307 551	8,8 %	889 500 000	911 065 779	4,2 %
Perusrahoitus	764 102 599	764 890 904	807 122 482	805 193 085	797 937 119	4,3 %	841 000 000	833 307 551	4,4 %	876 000 000	892 565 779	7,1 %
Rahoituksen korjaus							12 500 000	41 000 000		13 500 000	18 500 000	-54,9 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-90 000	-90 000	-160 000	-160 000	-160 000	77,8 %	-210 000	-210 000	31,3 %	-250 000	-250 000	19,0 %
VUOSIKATE	-37 966 441	-55 413 151	-17 105 077	-22 039 953	-28 026 439	-49,4 %	21 655 348	38 390 667	-237,0 %	50 882 655	65 683 227	71,1 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 045 807	-3 600 000	-4 000 000	-5 000 000	-4 600 000	27,8 %	-5 000 000	-5 600 000	20,0 %	-6 000 000	-6 600 000	17,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-40 012 248	-59 013 151	-21 105 077	-27 039 953	-32 626 439	-44,7 %	16 655 348	32 790 667	-200,5 %	44 882 655	59 083 227	80,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-40 012 248	-59 013 151	-21 105 077	-27 039 953	-32 626 439	-44,7 %	16 655 348	32 790 667	-200,5 %	44 882 655	59 083 227	80,2 %

KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

-59 013 151

-91 639 590

-58 848 923

234 304

- Vuoden 2023 tilinpäätösennuste on heikentynyt n. 4,2 Me elokuun ennusteeseen verrattuna
- VM:n lokakuussa julkaiseman rahoituslaskelman mukaan vuoden 2023 rahoitus on n. 1,2 Me pienempi kuin elokuussa julkaistuissa rahoituslaskelmissa.
- Vuoden 2024 rahoitus laski n. 7,3 Me elokuun laskelmaan verrattuna, koska hyvinvointialueindeksi oli laskenut (2,53 %, aiemmin 3,31 %; vaikutus n. 180 Me) sekä rahoituspohja pienentynyt tarkistuksessa (vaikutus n. 20 Me)
- Vuodelle 2025 aiemmin arvioitu perusrahoitus laski n. 7,7 Me. Vuoden 2025 kertakorvaus perustuu hyvinvointialueiden vuoden 2023 alijäämään. VM:n laskelmissa alijäämäennuste oli 673 Me, jolloin Keski-Uudenmaan hva:n kertakorvaus olisi n. 23,6 Me. Hyvinvointialueiden oman ennusteen mukaan vuoden 2023 alijäämä on 1-1,5 mrd. euroa, jolloin Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kertaerä olisi n. 35-53 Me; tässä kertaeräksi on arvioitu 41 Me.
- Vuoden 2026 rahoitus laski aiemmin arvioidusta n. 3,4 Me; VM ei ollut arvioinut vuoden 2026 rahoituslaskelmassa ollenkaan vuoden 2024 hyvinvointialueiden tulokseen perustuvaa kertaerää. Hyvinvointialueet ovat ennustaneet, että vuosi 2024 on reilusti alijäämäinen ja tässä hyvinvointialueiden alijäämäksi on arvioitu n. 570 Me, jolloin Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kertaerä olisi n. 18,5 Me.

Huomioita ja riskejä

- **Taloussuunnitelman kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2026 lopulla on vajaat 0,2 Me → pienetkin muutokset voivat saattaa taloussuunnitelman epätasapainoon**
- Valtionrahoitus, uudet laskelmat julkaistiin 10.10.2023 → merkittävä muutos 31.8.2023 julkaistuihin laskelmiin
- Oman toiminnan toimintakatteen kasvu vain 0,5 % v. 2024 ja 0,9 % v. 2025 ja 2026
- Erikoissairaanhoido
- Pelastustoimen osuus (17,6 Me) pienempi kuin pelastuslautakunnan esitys (18,2 Me)
- Palkkaharmonisointimäärärahan riittävyys ja tulevat harmonisoinnit (Etevan ja opiskeluhuollon vaikutus)
- Toimitilakustannuksiin on vuoden 2024 talousarviossa varauduttu 5 %:n kasvulla; vuokranantajien ilmoitukset vuokrien korotuksista vaihtelevat 0-10 %:n välillä
- Hintojen nousu jatkuu korkeana; palveluntuottajille lähetetään ilmoitus, että hyvinvointialue ei lähtökohtaisesti hyväksy sopimusten hinnankorotuksia

Hyvinvointialueohjelma

- Hyvinvointialueohjelma hyväksytty aluevaltuustossa 21.9.2023 § 37
- Ohjelman päälinjaukset ovat
  - Palveluiden kysyntään vaikuttaminen
  - Virtaukseen vaikuttaminen
  - Palveluiden tuotantorakenteeseen vaikuttaminen
  - Työilmapiiriin ja -olosuhteisiin vaikuttaminen
- Ohjelman päälinjaukset ovat pidemmän aikavälin tavoitteita, mutta taloussuunnitelmassa on jo huomioitu ohjelman tavoitteita soveltuvin osin
- Tulevan palvelujenverkostosuunnitelmapäätöksen vaikutuksia ei ole huomioitu taloussuunnitelmassa

Henkilöstötavoitteet

Saatavuus

Työntekijät valitsevat Keusoten työpaikakseen ja suosittelevat sitä myös muille

MITTARIT:

- Hakijoiden määrä/haku
- eNPS

Riittävyys

Työntekijät ovat tyytyväisiä

- työhönsä,
- työyhteisöön ja
- kehittymismahdollisuuksiinsa (urapolut, joustot)

MITTARIT:

- Työelämän laatuindeksi
- Lähtövaihtuvuus
- Sisäinen liikkuvuus

Pysyvyys

Henkilöstöresurssit ja -voimavarat mahdollistavat työssä onnistumisen

Henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa työnsä kehittämiseen

Palkkapolitiikka ja palkitsemisjärjestelmä ovat kannustavia ja kilpailukykyisiä

MITTARIT:

- Sairauspoissaolo%
- Vuokrahenkilöstön osuus henkilöstöstä
- Lyhytaikaisten sijaisten täyttöaste

Erillisrahoitus hankkeet (Kestävän kasvun- hanke, RRP) ja valtion lisärahoitus

(Valtioneuvoston asetus 2023 / 41)

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Lisärahoitus (Valtioneuvoston asetus 2023 / 41)

- Hyvinvointialue on saanut 9,2 Me lisärahoitus valtionavustusta hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen
- Avustuksen käyttöaika on 2023-2025
- Avustusta ei saa käyttää hyvinvointialueiden lakisääteisiin velvollisuuksiin
- Valtionavustuksen vaikutus toimintakatteeseen on nolla
- Seuraavalla dialla on esitetty valtionavustuksella toteutettavat vakiinnuttamis- ja kehittämistoimenpiteet

Suunnitellut tehtäväkokonaisuudet, toimenpiteet ja rahoituksen jakautuminen

1. Palvelujen järjestäminen ja tuottaminen (1, 2)

3 335 M€

1.1 järjestäjän arviointimallin ja talousohjauksen luonti ja vakiointi, ml case arvioinnit (asiakasohjaus, esh jne) 2 185 t€

1.2 Palveluketjujen ja asiakasprosessien kytkentä osaksi järjestäjän ohjausta ja tätä tukeva muutosjohtaminen 600 t€

1.3 Laatu- ja valvontapalvelujen kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen 550 t€

2. Digi- ja viestintätekniset ratkaisut (3,6)

1 960 M€

2.1 Digiasiointi ja asiakasohjaus 1020 t€

2.2 Ikäihmisten kotona asumista tukevat teknologiset ratkaisut 300 t€

2.3 Henkilöstön osaamisen kehittäminen APTJ:n käyttöönnotossa 400 t€

2.4 Vammaispalvelujen päiväaikaisen toiminnan kehittäminen digitaalisaation keinoin 70 t€

2.5 TKI-palvelujen digitaaliset ratkaisut 120 t€

2.6 E-terveysaseman laitehankinnat 50 t€

3. Palveluverkko ja tukipalvelut (4, 5, 10)

2 605 M€

3.1 HVA-tasoinen kamera- ja kulunhallinta 1 000 t€

3.2 Palvelujen verkoston toimeenpano (ml. Hyrylä) ja työvälineet 700 t€

3.3 Toimipisteiden ulko-opasteet ja katujen opasteet + kyltit 250 t€

3.4 Sosiaalisen luototuksen järjestäminen ja prosessien kehittäminen as.ohjaus/talouspalvelut 370 t€

3.5 Yhteystietojen keskitetty hallinta (FonectaPro) 160 t€

3.6 Taloushallinnon ja -raportoinnin kehittäminen ja vakiinnuttaminen 125 t€

4. Henkilöstö, johtaminen ja työhyvinvointi (7, 8)

1 060 M€

4.1 Uuden SYKE -mittarin käyttöönotto ja tiedolla johtamisen analyysien / tekoälyn edistäminen 100 t€

4.2 Kotihoidon resurssien hallinnan kokonaisuuden jatkokehittäminen 150 t€

4.3 Kehitysvammaisten tuetun ja yhteisöllisen asumisen kehittäminen ja uudenlaisen työtavan luominen (Jpää) 140 t€

4.4 Henkilökohtaisen avun työnantajamallin kehittäminen ja rekrytoinnin tuki 150 t€

4.5 Henkilöstön osaamisen vahvistaminen neuropsykiatristen asiakkaiden kohtaamiseen 70 t€

4.6 HR-pitovoima kokonaisuus 450 t€

Kestävä kasvu (RRP2)-hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet

Pilarin 4 investoinnit 1 - 4

1. Edistetään hoitotakuun toteutumista (mukaan lukien mielenterveyspalvelut) sekä puretaan koronavirusilanteen aiheuttamaan sosiaali- ja terveydenhuollon aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa
2. Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista
3. Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta
4. Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot

Hankkeen työpaketit

- 1. *Helposti saavutettavat ja vaikuttavat nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut*
- 2. *Mataloituneesta toimintakyvystä kärsivien ikääntyvien ihmisten erilaisten palvelutarpeiden riittävä täyttäminen*
- 3. *Pitkäaikaissairaudesta kärsiville tai pitkäaikaissairauden riskissä oleville mielekäs ja tehokas omahoito ja itse seuranta sekä riittävä palvelutarpeen täyttäminen*
- 4. *Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhdyspinnan parantaminen*
- 5. *Omaolon ja Sähköisen perhekeskuksen toiminnallinen käyttöönotto ja jalkauttaminen*
- 6. *Hyvinvoinnin tukeminen ennaltaehkäisyä ja varhaisen tunnistamisen avulla*
- 7. *Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen*
- 8. *Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen*
- 9. *Diabeteksen palveluketjujen ja ikäihmisten palveluketjujen vaikuttavuuspilotit*
- 10. *Toiminnanohjaus (palveluketjujen ohjaus ja koordinaatio)*
- 11. *Väestön palvelutarpeen ennakointi edistyneiden tietojohtamisen ratkaisuissa*
- 12. *Ammattilaisten digitaaliset työvälineet*
- 13. *Omasalkku, digitaalisen omahoidon pilotti*
- 14. *Työ- ja toimintakyvyn digitaalinen itsearviointi*
- 15. *Kansalaisten etäpalvelut*
- 16. *Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansallisen palvelukonseptin digitaaliset ratkaisut*

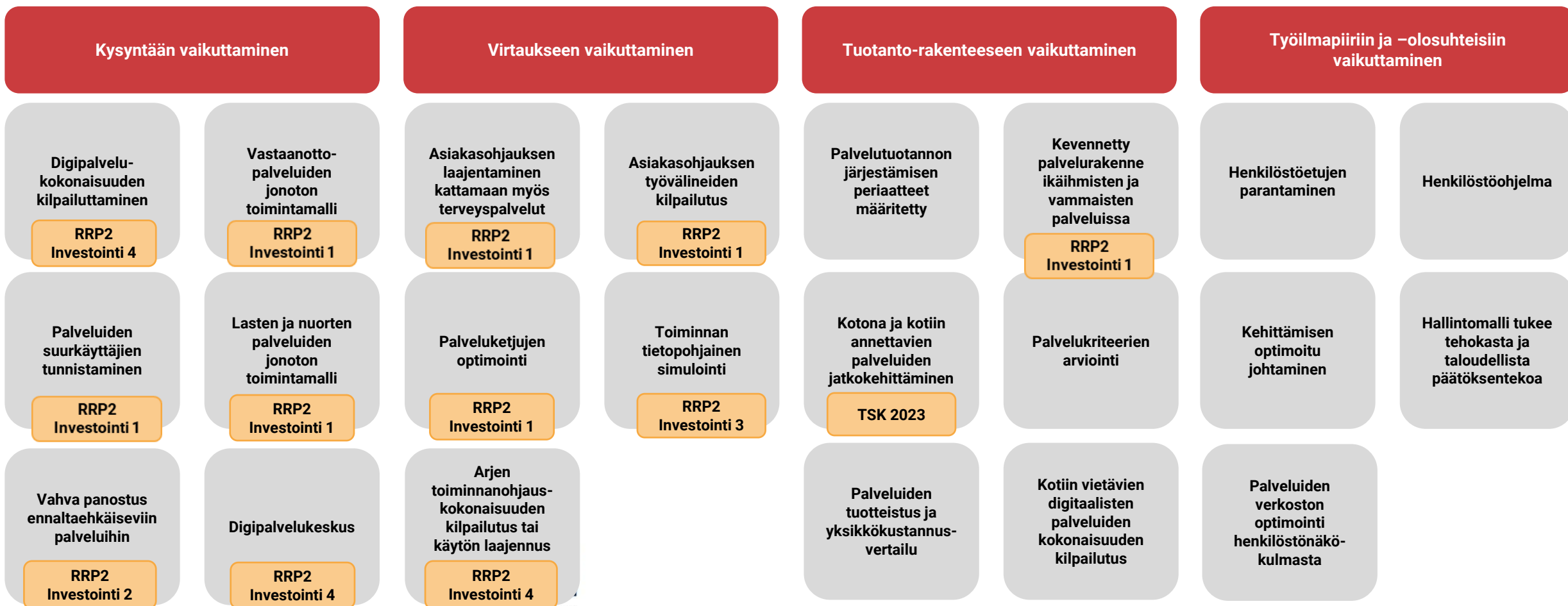
Keski-Uudenmaan hankkeen tavoitteet

1. Helposti saavutettavat ja vaikuttavat nuorten aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut
2. Ikäihmisten erilaisten palvelutarpeiden riittävä täyttäminen sekä turvallinen kotona asuminen
3. Kroonisesta sairaudesta kärsiville mielekäs ja tehokas omahoito ja itse seuranta sekä riittävä palvelutarpeen täyttäminen
4. Oikea-aikainen ja oikeaan osoitteeseen ohjaava, resursseja tehokkaasti kohdentava asiakasohjaus
5. Hyvinvoinnin tukeminen ennaltaehkäisyä ja varhaisen tunnistamisen avulla
6. Erikoissairaanhoidon ja peruspalveluiden saumaton yhteistyö

Keski-Uudenmaan kokonaistavoite

Vaikuttavuusperusteinen järjestäminen ja palvelutuotannon ohjaus

RRP eli Kestävän Kasvun-hanke pureutuu laaja-alaisesti asiakasprosessien kehittämiseen

Investoinnit v. 2024 talousarviossa

ALKUPERÄINEN (EUROA)	2024	2025	2026	2027	YHT.
YHTEENSÄ	4 500 000	9 500 000	19 500 000	4 500 000	38 000 000
Pysyvät vastaavat	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	16 020 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	4 000 000	4 050 000	4 000 000	4 000 000	16 050 000
Investointeja vastaavat sopimukset	500 000	5 500 000	15 500 000	500 000	22 000 000
Rakennukset, uudet vuokrasopimukset			15 000 000		15 000 000
Laite- ja kalustohankinnat	500 000	5 500 000	500 000	500 000	7 000 000

Katsaus palvelualueiden valmistelutilanteeseen

Tuloslaskelmat ovat suuntaa-antavia ja palvelualuekohtaiset käyttösunnitelma hyväksytään alkuvuodesta 2024

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Hyvinvointialueen johto sekä Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuus

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Tuloslaskelma

HYVINVOINTIALUEEN JOHTO SEKÄ STRATEGINEN KEHITTÄMINEN JA TUKIPALVELUT - KOKONAISUUS	KS 2023	TPE 2023	KS 2024
TOIMINTATUOTOT	2 184 500	9 939 718	1 707 500
Myyntituotot	1 359 500		432 500
Tuet ja avustukset	825 000		1 275 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 995 785	2 074 530	3 448 492
TOIMINTAKULUT	-86 969 240	-97 087 141	-90 729 550
Henkilöstökulut	-51 567 019		-53 766 820
Palvelujen ostot	-29 353 737		-32 040 599
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-471 000		-382 300
Avustukset	-1 064 000		-1 289 000
Muut toimintakulut	-4 513 484		-3 250 831
TOIMINTAKATE	-82 788 955	-85 072 893	-85 573 558

Vuoden 2024 talousarvio

- Talousarvioon sisältyvät uudet resurssit
  - Yhteyspäällikkö
  - Valmiuspäällikkö
  - Kiinteistöihin ja investointisuunnitteluun liittyvä resurssi
- Turvallisuuteen on panostettu lisäämällä vartiointipalvelukustannuksia 0,4 Me sekä varautumiseen liittyviä järjestelmäkustannuksia 0,05 Me
- Sarastian henkilöstö- ja talouspalvelujen määrärahaa on korotettu vuoden 2023 ylitysuhan perusteella 0,8 Me ja lisäksi varautuminen hinnankorotukseen
- Työterveyshuollon määrärahaa on kasvatettu n. 0,9 Me ja Kelan tuottoarviota n. 0,45 Me → nettolisäys n. 0,45 Me
- Liikunta- ja kulttuurietuutta on kasvatettu n. 0,4 Me – etuus kasvaa 100 eur/hlö → 200 eur/hlö
- Luottotappioihin on varattu 0,9 Me
- Toimeentulotukimäärärahaa on korotettu vuoden 2023 tilinpäätösennusteen perusteella n. 0,2 Me

Asiakasohjausyksikössä toimintaa tehostetaan jatkuvan parantamisen periaatteella

Kasvaneeseen palvelutarpeeseen on vastattu ilman henkilöstölisäyksiä	2022 (1-12)	2023 (1-8)	kasvu
Lastensuojeluilmoitukset ja yhteydenotot, jotka asiakasohjausyksikössä käsitellään/kpl	5332	6356	19%
Kaikki asiakkaat (ensiarvioidut ja PTA:t yhteensä), joita on alettu hoitamaan lapsiperheiden asiakasohjauksessa/kpl	2507	2643	5%
Lapsiperheiden palvelutarpeen arviointien määrät/kpl	854	1089	28%
Ikäihmisten asiakasohjauksen yhteydenotot ja ilmoitukset/kpl	4207	5975	42%
Ikäihmisten PTA/kpl	563	623	11%

Säästötavoitteiden kohdennus, Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuus

Toimenpide	Säästö v. 2024	Säästö vuositasolla	Vaikutusten arviointi			Muuta huomioitavaa
			Asiakasvaikutus	Henkilöstövaikutus	Muut vaikutukset	
Luottotappiomäärärahan pienentäminen	0,1 Me	0,1 Me	-	-	Sisältää riskin, että määräraha riittämätön	Luottotappioihin varattu 0,9 Me vuodelle 2024
Liikunta- ja kulttuuriedun kasvattaminen vaiheittain sen sijaan, että etu nostetaan kerralla 100 eurosta 300 euroon	0,4 Me	0,4 Me	-	Henkilöstön saama virike-etuus nousee 100 eurosta 200 euroon vuonna 2024. Tavoitteena on, että etuus nousee 200 eurosta 300 euroon vuonna 2025.	-	-
Vakuutusten kilpailutuksen myötä vakuutusmaksut alenivat	0,2 Me	0,2 Me	-	-	-	-

Luottamustoimielinten talousarviot

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-764 383	-782 040
Henkilöstökulut	-300 383	-263 040
Palvelujen ostot	-42 000	-100 000
Avustukset	-414 000	-414 000
Muut toimintakulut	-8 000	-5 000
TOIMINTAKATE	-764 383	-782 040

- Arvioitu kuusi kokousta vuonna 2024, joista kaksi yli 3 h kestävä
- Kaksi yhden päivän seminaaria
- Valtuustoryhmien neuvottelukunnan kokouksia 6 kpl
- Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen 6000 euroa/valtuutettu (yhteensä 414.000 euroa); vuonna 2023 tukea kirjattu 19.10.2023 mennessä n. 185.000 euroa

Aluehallitus

Aluehallitus	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-285 900	-467 223
Henkilöstökulut	-253 900	-411 223
Palvelujen ostot	-30 000	-51 000
Muut toimintakulut	-2 000	-5 000
TOIMINTAKATE	-285 900	-467 223

- Arvioitu 35 kokousta vuonna 2024, joista 12 yli 3 h kestävä
- Kaksi kahden päivän seminaaria
- Kokopäiväinen aluehallituksen puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-116 054	-157 460
Henkilöstökulut	-44 554	-50 960
Palvelujen ostot	-71 500	-106 500
TOIMINTAKATE	-116 054	-157 460

- Arvioitu 10 kokousta, joista kolme yli 3 h kokouksia
- Asiantuntijapalveluissa tilintarkastuspalvelut sekä lautakunnan tarvitsemia asiantuntijapalveluja
- Ei sisällä tarkastuslautakunnan esittämää tarkastuspäällikköä, mutta palvelujen ostojen määrärahaa on kuitenkin lisätty asiantuntijapalvelujen hankkimiseksi

Palvelujen järjestämisen lautakunta

Palveluiden järjestämisen lautakunta	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-37 494	-53 749
Henkilöstökulut	-37 494	-46 749
Palvelujen ostot		-7 000
TOIMINTAKATE	-37 494	-53 749

- Arvioitu kahdeksan kokousta, joista kolme yli 3 h

Kehittämis- ja tulevaisuuslautakunta

Kehittämis- ja tulevaisuuslautakunta	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-37 494	-41 760
Henkilöstökulut	-37 494	-36 560
Palvelujen ostot		-5 200
TOIMINTAKATE	-37 494	-41 760

- Arvioitu kuusi kokousta, joista kaksi yli 3 h

Jaostot

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-21 155	-20 358
Henkilöstökulut	-20 355	-19 058
Palvelujen ostot	-800	-1 300
TOIMINTAKATE	-21 155	-20 358

- Kuusi kokousta vuodessa

Henkilöstöjaosto	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-33 140	-28 532
Henkilöstökulut	-32 640	-27 032
Palvelujen ostot	-500	-1 500
TOIMINTAKATE	-33 140	-28 532

- Kuusi kokousta vuodessa

Rahoitus- ja talousjaosto	TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT	-32 640	-25 322
Henkilöstökulut	-32 640	-23 122
Palvelujen ostot		-2 200
TOIMINTAKATE	-32 640	-25 322

- Yhdeksän kokousta vuodessa
- Kokoukset virka-aikaan, joten ei viranhaltijoiden kokouspalkkioita

Vaikuttamistoimielimet

Nuorisovaltuusto		TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT		-11 500	-13 200
Henkilöstökulut		-11 500	-11 200
Palvelujen ostot			-2 000
TOIMINTAKATE		-11 500	-13 200

Vanhusneuvosto		TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT		-9 600	-13 600
Henkilöstökulut		-9 600	-9 600
Palvelujen ostot			-4 000
TOIMINTAKATE		-9 600	-13 600

Vammaisneuvosto		TA 2023	TA 2024
TOIMINTAKULUT		-11 500	-14 700
Henkilöstökulut		-11 500	-11 200
Palvelujen ostot			-3 500
TOIMINTAKATE		-11 500	-14 700

Vaikuttamistoimielimille arvioitu kahdeksan kokousta kullekin

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Tuloslaskelma

IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PALVELUALUE	KS 2023	TPE 2023	KS 2024
TOIMINTATUOTOT	30 257 218	30 257 218	32 172 618
Myyntituotot	4 914 246		4 921 246
Maksutuotot	22 804 902		24 663 302
Tuet ja avustukset	30 000		30 000
Muut toimintatuotot	2 508 070		2 558 070
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-223 177 678	-226 459 620	-229 173 257
Henkilöstökulut	-80 482 464		-84 341 933
Palvelujen ostot	-109 376 186		-122 231 789
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 415 050		-1 416 250
Avustukset	-19 273 300		-8 075 150
Muut toimintakulut	-12 630 679		-13 108 135
TOIMINTAKATE	-192 920 461	-196 202 402	-197 000 639

Vuoden 2024 talousarvio

• Henkilöstö

- Uudet vakanssit vammaispalveluihin 4, yht. 194 000 euroa
  - Ohjaaja, päiväaikaisen toiminnan yksikköön, Mesikämmen 1
  - Tuetun asumisen ohjaaja 1
  - Sosiaalityöntekijä 2
- Palkkojen sopimuskorotukset +2,3 %, lisäys uusien vakanssien kanssa + Eteva 1,9 m€

• Toiminnalliset muutokset

- Kotona asumista tukevat palvelut – etähoivan osuuden kasvattaminen; kotihoidon yhteisten palveluiden keskittäminen (etähoiva, yöhoito, resurssien hallinta)
- Ikäihmisten asumispalvelut - yhteisöllisen asumisen lisääminen; YPA paikat 1375, YA-paikat 164 (TA2023 1336; 159) – lisätty 920 t€ ikääntyneiden asumispalveluiden ostoihin;
- Vammaisten palvelut - henkilökohtaisen avun oman toiminnan vahvistaminen – vähennetty vastaava määrä henkilökohtaisen avun ostoista; omien yksiköiden käytön tehostaminen; lyhytaikaishoidon oman tuotannon lisääminen

• Digitalisaatio & teknologia

- Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue - lääkerobotit, Oima (omais- ja perhehoidon palkkioiden maksatusjärjestelmä) - lisää ikvan budjettiin noin 500 t€
- Konsernipalvelut - kuvapuhelimet, sähkölukot, kotihoidon mobiili toiminnanohjaus-järjestelmä, hoitajakutsu- ja turvajärjestelmät, turvahälyttimet

• Talousarvioon sisältyvät riskit

- Ostopalveluiden hallinta -> ei varausta sopimuskorotuksille, sopimusten valvonta
- Työntekijöiden saatavuus -> vuokratyövoiman käyttö, omien työntekijöiden ylityökorvaukset
- Tarve ympärivuorokautiselle palveluasumiselle ja yhteisölliselle asumiselle kasvaa, loppuvuonna 2023 150 t€ lisäys asumispalveluiden ostopalveluihin, vuosikustannus noin 2 m€-> maltillinen talousarviövaraus ikäihmisten puolella
- Ympärivuorokautisen hoivan tarpeen kasvu vammaisten tulosalueella -> asumispalvelurakenteen keventäminen
- Perhehoito – palvelun lisääminen ikäihmisten ja vammaisten osalta
- Tukipalvelut – lakisääteinen palvelu (sosiaalihuoltolaki 19 §), palveluntarve on määräävä, hyvinvointialueena voimme käsitellä määrärahasidonnaisena palveluna
- Omaishoito – palkkioiden kasvu, indeksikorotukset (palkkakerroin, ilmoitetaan loppuvuodesta 2023)

Säästötavoitteiden kohdennus, Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue

Toimenpide	Säästö v. 2024	Säästö vuositasolla	Vaikutusten arviointi			Muuta huomioitavaa
			Asiakasvaikutus	Henkilöstövaikutus	Muut vaikutukset	
Ikäihmisten ympärivuorokautiset palvelut <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstökuluista yms. 200 000 € - ammattirakenteen keventämisen (HVA tavoite) ja vakanssin täyttämättä jättämisen Asiakaspalvelujen ostoista 100 000 €, sisäisten siirtoviiveiden minimointi, hukan vähentäminen, olemassa olevien resurssien optimaalinen käyttö -> ostoja tarvitaan vähemmän. 	300 000	300 000				
Ikäihmisten kotona asumista tukevat palvelut: <ul style="list-style-type: none"> Vuokratyövoiman vähentäminen (HVA-tavoite) ja oman henkilöstön lisääminen Omaishoidon tuen palvelukokonaisuuden kehittäminen - omaishoidon sijaisavun palvelu tarjotaan jatkossa palvelusetelillä alk. 2024 	300 000	200 000 100 000	Pysyvän ja oman henkilöstön myötä hoidon jatkuvuus paranee Asiakkaiden valinnanmahdollisuus kasvaa. Palvelut säilyvät.	Henkilöstön vaihtuvuus vähenee, rauhoittaa tiimejä. Oman henkilöstön lisä- ja ylityöt vähenevät. Tehtävien muutos, kaikille ei välttämättä löydy entistä työtä.		Omaishoidon sijaisavun Yt:t -> voi aiheuttaa pelkoa, yhdistettävä muihin vastaaviin yt-prosesseihin.
Vammaisten palvelut: <ul style="list-style-type: none"> Kuljetusten yhdistely vammaispalvelulain mukaisissa kuljetuspalveluissa. Lisäksi kuljetusten omavastuiden korottaminen. Esitys uusista omavastuista on menossa palvelujen järjestämisen lautakuntaan 27.11., liittyy liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeiden päivityksiin. Esitetään merkittäviä korotuksia, lain sallimissa puitteissa. Nyt 2 €, esitys 2 – 10,60 €. Vammaispalvelulain 8 § sekä asetus 4-6 §, oikeuskäytännöistä (KHO:n päätökset) on muodostunut käytäntö/ohjeistus, että kuljetuspalveluista voidaan vaikeavammaiselta henkilöltä periä <u>enintään</u> paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Tämä maksu määräytyy ensisijaisesti linja-autoliikenteen taksan mukaan. 	300 000	300 000	Asiakkaat joutuvat aiempaa useammin käyttämään yhdisteltäviä reitti- tai ryhmämatkaa yksilömatkan sijasta. Omavastuuosuuksien korottaminen lisää asiakkaiden matkustuskustannuksia.	Ei henkilöstövaikutuksia		Säästösummaan vaikuttaa: <ul style="list-style-type: none"> Ohjauskeskuspalvelun aloitusajankohta Kuljetussuunnittelun resurssointi Liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeiden hyväksyminen lautakunnassa/aluehallituksessa

**Aikuisten mielenterveys-, päihde-
ja sosiaalipalvelut sekä lasten,
nuorten ja perheiden palvelut**

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Tuloslaskelma

AIKUISTEN MIELENTERVEYS-, PÄIHDE- JA SOSIAALIPALVELUJEN SEKÄ LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUJEN PALVELUALUE	KS 2023	TPE 2023	KS 2024
TOIMINTATUOTOT	8 083 000	8 242 831	8 023 000
Myyntituotot	4 335 000		4 286 000
Maksutuotot	2 603 000		2 684 000
Tuet ja avustukset	910 000		705 000
Muut toimintatuotot	235 000		348 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-121 332 556	-125 804 018	-124 723 713
Henkilöstökulut	-47 767 771		-49 031 034
Palvelujen ostot	-60 949 370		-62 821 038
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 974 330		-2 079 280
Avustukset	-2 362 540		-2 141 600
Muut toimintakulut	-8 278 545		-8 650 761
TOIMINTAKATE	-113 249 556	-117 561 187	-116 700 713

Vuoden 2024 talousarvio

- Henkilöstö
  - Lastensuojelun sosiaalityön mitoituksen vuoksi kahden sosiaalityöntekijän lisäys
  - Syty-perheterapeutti (hanketyön jatko)
  - Sisäisin järjestelyin perhesosiaalityöhön kahden sosiaalityöntekijän lisäys
  - Sisäisin järjestelyin sairaanhoitaja Tähkään
  - Sisäisin järjestelyin kahden sosiaalityöntekijän siirto jälkihuoltoon
- Toiminnalliset muutokset
  - Perheneuvolan kehittäminen soteintegraatioyksiköksi (sosiaalihuollon linja ja terveydenhuollon linja).
  - Lastensuojelun yksiköiden lisäys omana toimintana
- Talousarvioon sisältyvät riskit
  - Lapsiperheiden palvelussa ei ole varauduttu asiakasmäärän kasvuun tämän hetkiselä tahdilla
  - Ridasjärven myyntituottojen väheneminen, mikäli muut hyvinvointialueet eivät käytä palvelua nykyisessä määrin

Säästötavoitteiden kohdennus, Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Toimenpide	Säästö v. 2024	Säästö vuositasolla	Vaikutusten arviointi			Muuta huomioitavaa
			Asiakasvaikutus	Henkilöstövaikutus	Muut vaikutukset	
Mielenterveys- ja päihde-asumispalvelujen asiakasmaksun käyttövaran lasku	350 000	400 000	Asiakkaalle jää n. 116 euroa vähemmän rahaa käyttöön / kk	Saattaa lisätä harkinnanvaraisten päätösten tekotarvetta	Asiakkaat jatkossa tasa-arvoisessa asemassa.	
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ostojen vähentäminen	700 000	700 000				
Lastensuojelun laitoshoidon kustannusten vähentäminen omaa toimintaa lisäämällä.	400 000	800 000	Lasten kotiuttaminen sujuu nopeammin, kun koteihin voidaan tehdä valmentavaa työtä sijoituksen loppumisv aiheessa.			
Työvoiman vuokrauksen vähentäminen	70 000	70 000	Asiakkaalla säilyy tuttu ammattilainen, eikä palveluprosessi katkea	Pysyvän henkilöstön työpaine vähenee, kun pysyvää henkilöstöä on enemmän jakamassa työpainetta.		Vähentää myös esihenkilöiden työpainetta

Terveyspalvelut ja sairaanhoito

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Tuloslaskelma

TERVEYSPALVELUJEN JA SAIRAANHOIDON PALVELUALUE	KS 2023	TPE 2023	KS 2024
TOIMINTATUOTOT	13 608 600	11 608 600	13 237 300
Myyntituotot	2 419 200		2 060 400
Maksutuotot	11 185 900		11 176 900
Tuet ja avustukset			
Muut toimintatuotot	3 500		
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		60 428	
TOIMINTAKULUT	-143 261 221	-143 855 934	-147 543 048
Henkilöstökulut	-68 444 516		-73 148 372
Palvelujen ostot	-42 561 640		-41 870 532
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 942 267		-15 989 300
Avustukset			-20 000
Muut toimintakulut	-16 312 798		-16 514 844
TOIMINTAKATE	-129 652 621	-132 186 906	-134 305 748

Vuoden 2024 talousarvio

- Panostukset
  - Jonottomaan vastaanottotoimintaan investointi 1,2 Me
  - Hoitotakuuseen vastaaminen palvelusetelitoiminnan avulla: vastaanottopalveluissa 0,5 Me ja suun terveydenhuollossa 0,5 Me
  - Liikkuvan sairaalatoiminnan (Liisa) jatkaminen toimintakyvyltään heikkojen ikäihmisten hoidon tarpeen ennakoimiseksi ja päivystyskäynnin välttämiseksi: 5 sh + tarvittavat työvälineet, 0,3 M€
  - Palveluasumisen lääkäripalvelujen ostojen kasvattaminen asiakasmäärän kasvun vuoksi, 0,1 M€
  - Varautuminen HUS yhteispäivystyksen (pth-päivystys) siirtoon omaksi toiminnaksi. Vuoden 2023 alibudjetoinnin korjaus 5,1 Me -> 6,0 Me
  - Mammografian kustannusten nousu, 0,05 M€
  - Valmiusvaraston ylläpitäminen 0,02 Me
- Talousarvioon sisältyvät riskit
  - Hoitotakuun toteutuminen vastaanottopalveluissa ja suun terveydenhuollossa
  - Kotona asumisen ja kuntoutuksen lääkäritilanne heikentynyt syksyllä 2023 lisää tn ostotarpeita
  - Korona Paxlovid-lääkitys 0,07 Me, muutoin ei varausta koronakuluihin
  - Arviointi- ja kotikuntoutuspalvelun tarpeen kasvu (v. 2023 lisähenkilöstölle ei määrärahavarausta)
  - HUS toiminnasta siirtyvät kuluerät ja erillissopimukset
    - Kuntoutuksen maksusitoumukset
    - ALS-potilaiden hoito
  - HUS yhteispäivystyksen kulukehitys
  - HUS siirtoviivemaksujen kertyminen

Säästötavoitteiden kohdennus, Terveyspalvelut ja sairaanhoito palvelualue

Toimenpide	Säästö v. 2024	Säästö vuositasolla	Vaikutusten arviointi			Muuta huomioitavaa
			Asiakasvaikutus	Henkilöstövaikutus	Muut vaikutukset	
Lääkärit sairaanhoitajat vuokratyöntekijöistä ja ostopalveluista luopuminen ja oma rekrytointi	n. 700 000 eur	n. 700 000 eur	Palvelun saatavuus paranee ja hoidon jatkuvuus lisääntyy	Pysyvämpi työyhteisö lisää työtyytyväisyyttä ja pysyvyyttä. Työajan käyttö selkeytyy.	Hoidon jatkuvuus vähentää yhteispäivystyksen käytön tarvetta	Huomioitu talousarvioesityksen määrärahoissa ja laskelmassa huomioitu myös etäterveysaseman henkilöstötarve, riskinä rekrytointin onnistuminen. Edellyttää investointia henkilöstön työhyvinvointiin
Puheterapiapalvelujen toteuttaminen vuokratyövoiman ja maksusitoumusostojen sijaan omalla henkilöstöllä	n. 500 000 eur	n. 500 000 eur	Palvelun saatavuus paranee ja hoidon jatkuvuus lisääntyy	Pysyvämpi työyhteisö lisää työtyytyväisyyttä ja pysyvyyttä	Keusoten imago paranee	Puheterapian pitovoima edellyttää investointia henkilöstön työhyvinvointiin. Ostoja joudutaan joka tapauksessa tekemään
Laboratoriotutkimukset (kustannustason nousu 7,5 %, seuranta kohdistuu HVA kokonaiskustannuksiin)	100 000 eur	100 000 eur	Tarkoituksen mukaisia ja vaikuttavia tutkimuksia.	Tutkimuksia tullaan ohjaamaan ja seuraamaan tarkemmin. Kolutusta, ohjeita ja ohjausta lisätään.	Tarkoituksen mukainen työajan käyttö toteutuu	Kustannustason nousu huomioitu säästölaskelmassa ja määrärahavaroituksessa
Hoitotarvikejakelukriteeristön mukaisen palvelun toteutuminen (Hoitotarvikejakelun kustannukset/asiakas)	100 000 eur kustannustason nousu huomioiden	100 000 eur	Karsitaan tuotteita, jotka eivät ole välttämättömiä sairauden hoidon kannalta, mikä saattaa näyttäytyä asiakkaalle palvelun huonontumisena.	Hoitotarvikejakelukriteeristön toteutumisen seuranta vahvistetaan.		Jotta säästöä saadaan, hoitotarvikejakelun henkilöstön erikoistumiskoulutusta tulee lisätä, jotta heillä on osaamista puuttua tuotteiden sisältöön.
HUS yhteispäivystys	100 000 eur		Asukkaita ohjataan ottamaan yhteyttä hoidon tarpeen arvioon ennen kiirevastaanotoille hakeutumista	Etenkin Hyvinkään tällä toimivilla on hyvät mahdollisuudet laajentaa ammatillista osaamistaan kiireellisen hoidon osalta.	HVA:n kiirevastaanottojen toimintatavat ja viestintä yhdenmukaistuvat,	Toteutuu v. 2024 lopulla ainoastaan mikäli palvelujen verkostosuunnitelma hyväksytään, koska hyvinkääläisten osuus yhteispäivystyksen käyttäjinä on merkittävä.
Tilavuokrat (Jokela ja Hyvinkää) Koko rakennus Jokela n. 255.404 eur/v ja Hyvinkää n. 887.478 eur/v	Ks. palvelujen verkostosuunnitelman vaikutusten ennakoarvioinnit					Toteutuu ainoastaan jos palvelujen verkostosuunnitelma hyväksytään. Vuonna 2024 ei saada tavoiteltuja kokonaissäästöjä vuokratilavaroituksista. Tilamuutosten kustannussäästöt eivät kokonaisuudessaan kohdenna Tepasa palvelualueelle.

Talousarviovalmistelun aikataulu

7.9.	Rahoitus- ja talousjaosto	Talousarvion valmistelutilanne
20.-21.9.	Palvelualueiden talousarvioneuvottelut	Palvelujohtajan talousarvioesitys
27.9.	Johtoryhmän kehittämisäamupäivä	Talousarvioseminaari
12.10.	Rahoitus- ja talousjaosto	Talousarvion laadintatilanne, alustavat toiminnalliset tavoitteet
24.10.	Aluehallitus, valtuustoryhmien puheenjohtajat, lautakuntien puheenjohtajat	Talousarvion laadintatilanne
26.10.	Rahoitus- ja talousjaosto	Talousarvion laadintatilanne, jaosto pyytää lausunnot lautakunnilta sekä vaikuttamistoimielimiltä, investointisuunnitelma 2025-2028
2.-3.11.	Aluehallituksen seminaari	Alustava vt. hva-johtajan talousarvioesitys
9.11.	Aluevaltuuston seminaari	Alustava vt. hva-johtajan talousarvioesitys
23.11.	Rahoitus- ja talousjaosto	vt. hva-johtajan talousarvioesitys
30.11. (tarkentuu)	Aluehallitus	Hallituksen talousarvioesitys aluevaltuustolle
14.12.	Aluevaltuusto	Talousarvion hyväksyminen
1-2/2024	Aluehallitus	Käyttösuunnitelmat, talousarvion täytäntöönpano-ohje

